

KONFERENCIJA
“VALSTYBINĖ ŠVIETIMO STRATEGIJA
2013-2022 METAMS. NUO KO PRADĖSIME?”
2013-08-27

Mokytojo žvilgsnis į šiandienos švietimą.

Prognozės ir lūkesčiai

**Žydronė Žukauskaitė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
Skuodo Bartuvos progimnazija**

Nemokyk manęs...

Leisk man mokytis...

XXI a. ugdytinis?!

**Mokykla visiems ar mokykla
kiekvienam???**

Šaltinis: Gintautas Cibulskas

8 "t.p." pamoka

Visi **to paties** amžiaus mokiniai **tuo pačiu** metu, mokomi **to paties** mokytojo, **toje pačioje** patalpoje **tomis pačiomis** priemonėmis turi **taip pat** gerai pasiekti **tą patį** tikslą, per **tą patį** laiką.

Mokytojo duona kasdieninė!!!

- **UGDYMAS** – vykdoma dabartyje, bet visada orientuota į ateitį **KRYPTINGA** mokytojo ir mokinių **BENDRA VEIKLA**, kurios metu perteikiama **SPECIFIŠKAI APIBENDRINTA** žmonijos istorinė patirtis, siekiant **PERKEISTI** vaiko prigimtį ir tokiu būdu parengti jį **SAVARANKIŠKAM** bei **PRASMINGAM** gyvenimui.

Žvilgsnis į MOKYTOJĄ XXI a. švietimo kontekste...?!

- Tikslas: pasiekti tokį pedagoginių bendruomenių lygį, kai jų kritinę masę sudaro reflektuojantys, nuolat tobulėjantys ir rezultatyviai dirbantys profesionalūs mokytojai ir dėstytojai.
- Šaltinis: Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija

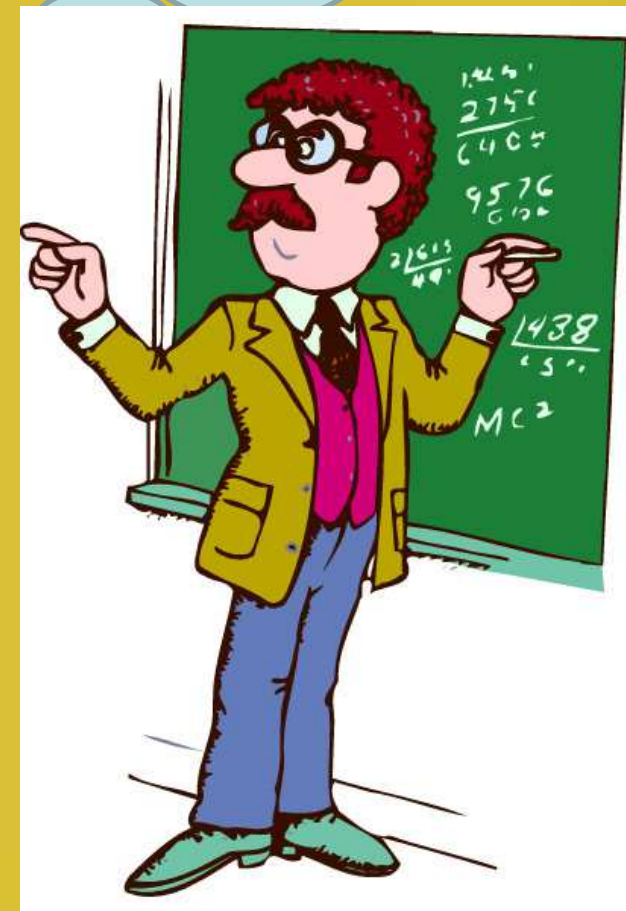

teach ≠ talk
listen ≠ learn

Nuo ko
pradėsime?

Pasiūlymas –
mokymosi kultūros
švietimo
organizacijoje
kūrimo?!...

KODĖL???

Geriausių pasaulio mokyklų tyrimai parodė 3 svarbius dalykus:

- **Pirma** - švietimo sistemos kokybė negali būti aukštesnė nei jos mokytojų kokybė;
- **Antra** - vienintelis būdas pagerinti poveikį yra pagerinti mokymą;
- **Trečia** - visuotinai aukšti pasiekimai galimi tik tada, kai jie per veikiančius mechanizmus užtikrina, kad kiekvienas mokinys bus gerai mokomas.

•
(Šaltinis: Barber, Mourshed, 2007:McKinsey)

Įgūdžiai, reikalingi XXI amžiaus žmogui

- Bendradarbiavimas (ang.collaboration)
- Kritinis mąstymas (ang. critical thinking)
- Socialinė atsakomybė (ang. social responsibility)
- Tyrinėjimas, tyrimas (ang.enquiry)
- Problemų sprendimas (ang. problem solving)
- Skaitmeninis/naujas raštingumas (ang. digital/new literacies) – ką apie mane sako Facebook, Twitter, elektroninis paštas ir kt. Kodinė kalba? (www.code.org)
- Besimokantieji – žinių ir turinio **KŪRĖJAI**, ne tik **VARTOTOJAI!**

(Šaltinis: mokytojų konferencija UK, Lucy Noris)

Sioje šalyje YRA vietos senjoram! AKTYVUS SENJORAS

- REKINGO PROGRAMA:**
10:00 Rytinė morkšta. Etyrė su šourestikėrnėly žaidimė.
12:00 Pokalbi ai sėvėkų gyvenėmė. Dėkėmė dōvėnė.
14:00 „Arbata su Algnantu Cekuėliu“. Pasėnėjmė apie įvepėnčė istorijė. Žėnėmė bus vėidėmė pėtėmė ir ušėnėdžios.
16:00 Koncertasjė Vaidė Geryė. Vytautas Sėkėvickas. Sėkėlė Mikėauskė kėly konkursas. Apdovėnėjimė.
18:00 18 d. Vėnėjė prie Baltjo lito. Atsėvėk savo mēdūtė ir sėnėlė ir gėuk dōvėnė!
19:00 19 d. Klėpėdėjė Algnėmė akcijė.
20:00 20 d. Kėursė prie Kauno pilies.
21:00 21 d. Penėvėjė Latvėmė akcijė.

KAS TAI???

- **Mokymosi kultūra organizacijoje** – individo ir organizacijos bendras požiūris, nuostatos į mokymąsi siekiant individo nuolatinio **tobulėjimo** ir organizacijos **tikslų** įgyvendinimo.
- **Mokymosi kultūra** yra **kuriama** organizacijoje, ją kuria organizacijos vadovas kartu su organizacijos nariais.
- **Kiti terminai:** į mokymąsi orientuota kultūra, organizacijos mokymasis, mokymosi galimybės organizacijoje, besimokanti organizacija, besimokanti bendruomenė .

Organizacinės mokymosi kultūros bruožai:

- **Mokymasis yra viena iš svarbiausių organizacijos vertybių;**
- Dėmesys žmonėms;
- Rūpinimasis visomis suinteresuotomis šalimis;
- Eksperimentavimo skatinimas;
- Skatinama atsakingai rizikuoti;
- **Gebėjimas pripažinti klaidas ir mokytis iš jų;**
- **Atviros komunikacijos skatinimas;**
- **Bendradarbiavimo skatinimas;**
- **Abipusis dalijimasis žiniomis.**

Šaltinis: Schein, 1992,1994; Marsik, Watkins, 2003; Macgill, Slocum, 1993; Simons, 1996.

Švietimo organizacijos išskirtinumas

(Šaltinis: Želvys, 2003)

Sunku įvertinti veiklos
pobūdį!

Tikslai sunkiau
pamatuojami!

Uždavinius sunku
apibrėžti!

Vadovai skiria mažai
laiko vadybinei
veiklai!

Vadovai ir mokytojai
turi beveik vienodą
išsilavinimą!

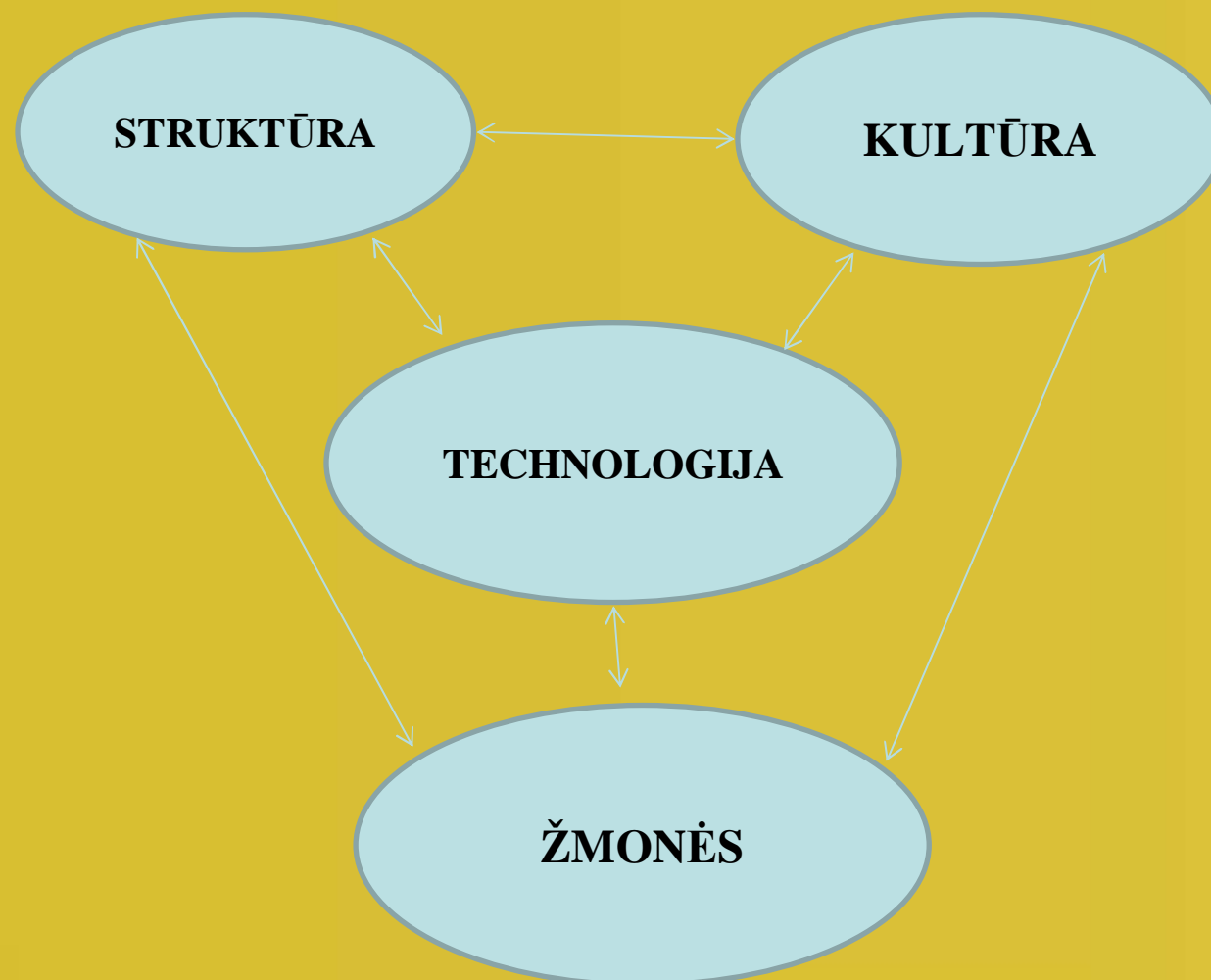
Besimokančios mokyklos bruožai:

- **Mokytojai** yra profesionalai, kurie priima sprendimus, naudingus vaikams;
- **Mokytojai** skatinami dalyvauti valdyme;
- Į **mokytojų** mokymąsi investuojama, nes tikimasi geresnių mokinių pasiekimų;
- Mokyklų direktoriai – „lyderių lyderiai“;
- **Mokytojų** bendradarbiavimo tikslas – nuolatinis tobulėjimas ir bendros veiklos normos;
- **Mokymosi kultūros** vystymas priklauso nuo to, kaip organizacija geba sukurti aplinką, kuri skatina naujų žmonių mokymąsi;
- Organizacijos nuolat aptaria discipliną, kasdienes reikalus, priima sprendimus, sprendžia nesutarimus, bendrauja – kasdienio darbo administravimas yra svarbus veiksnys.

Šaltinis: Stoll, Fink, 2003

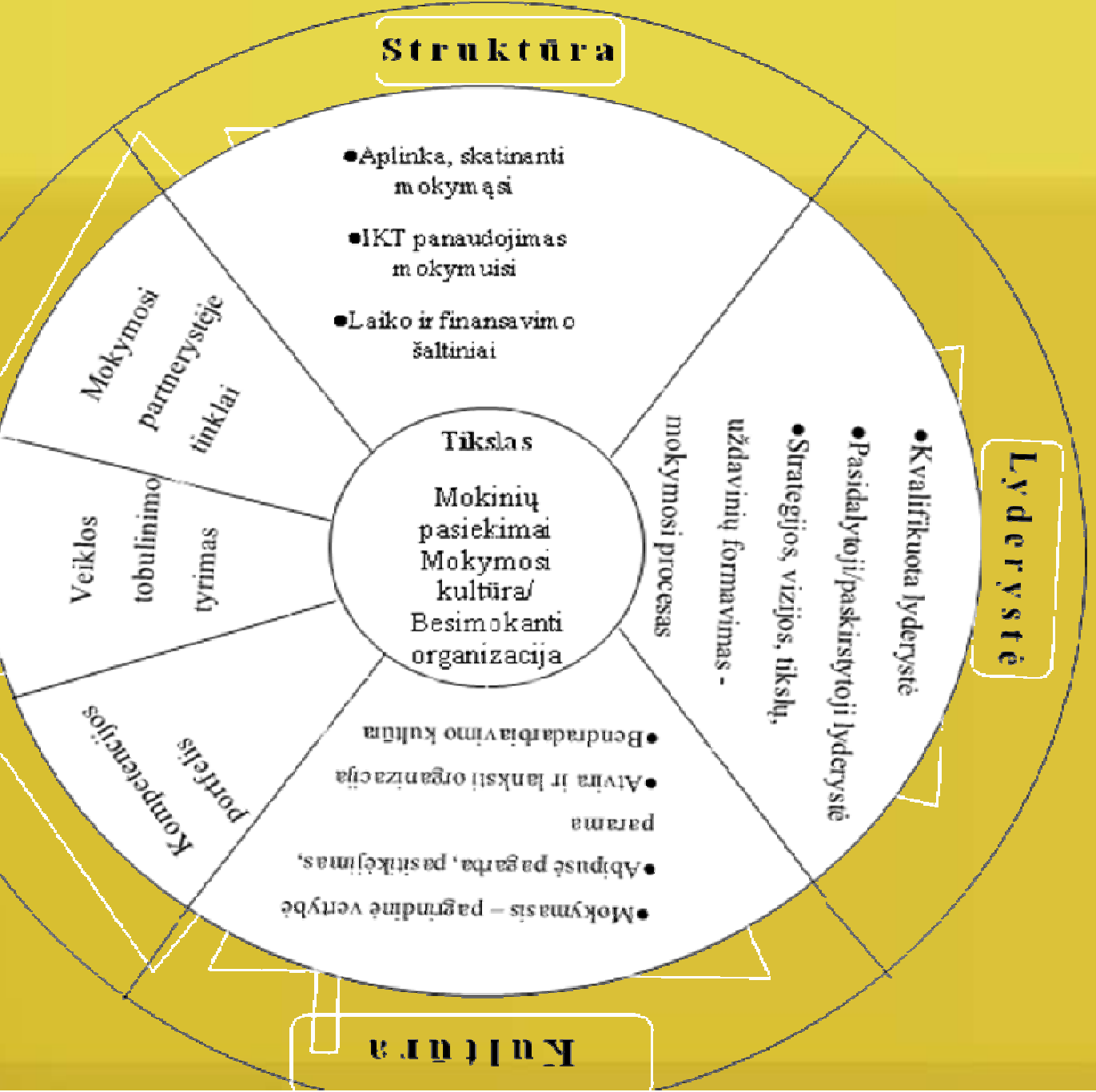
KAIP???

(Šaltinis: Everard, Morris, Simonaitienė)

Mokytojų mokymasis
Profesinis tobulėjimas

Įrodymais pagrįstas mokymas. John Hattie
<http://growthmindseteaz.org/johnhattie.html>

Geriausiai įvertintos mokymo strategijos!

- Grafinis vaizdavimas/grafinės tvarkyklės 1.24
- Užrašų vedimas 0.99
- Grįžtamasis ryšys 0.8
- Visos klasės interaktyvus mokymasis 0.81
- Peržiūra, peržiūrėjimas 0.75
- Prisiminti skatinantys klausimai 0.69
- Tarpusavio vertinimas 0.63
- Ambicingesni tikslai 0.59
- Bendradarbiavimu pagrįstas mokymasis 0.59
- Problemų sprendimas (gilus mokymasis) 0.54

Šaltinis: Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcija,
patvirtinta 2012-05-30 , Nr. V-899.

KONCEPCIJOS PASKIRTIS:

pasiūlyti **ŠIUOLAIKINĘ** pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sampratą bei teisinius ir administracinius mechanizmus, kurie leistų įtvirtinti pedagoginių darbuotojų **NUOLATINIO** kvalifikacijos tobulinimo **ASMENINĘ** ir **INSTITUCINĘ** motyvaciją, užtikrintų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų **KOKYBĘ** ir **TIKSLINGĄ** bei **VEIKSMINGĄ** lėšų naudojimą.

Koncepcija kelia šiuos klausimus:

- Ar aš įsivertinu savo veiklas?
- Ar aš įsivertinęs darau pokyčius?
- Ar aš siekiu grįžtamojo ryšio iš savo mokinių?
- Ar aš dalijuosi su kolegomis savo mokinių darbais siekdamas tobulėti?
- Ar aš stebiu savo kolegų pamokas?
- Ar aš lankausi kitose mokyklose, stebiu pamokas?
- Ar aš skaitau profesinę literatūrą, lankausi seminaruose?
- Ar aš kviečiu patyrusius kolegas į savo pamokas, ar laikiu jų kritikos?
- Ar aš turiu susidaręs asmeninio profesinio tobulėjimo planą?
- Ar mano profesinis tobulėjimas yra susijęs su asmeniniais, mokomojo dalyko, klasės ir visos mokyklos tikslais?

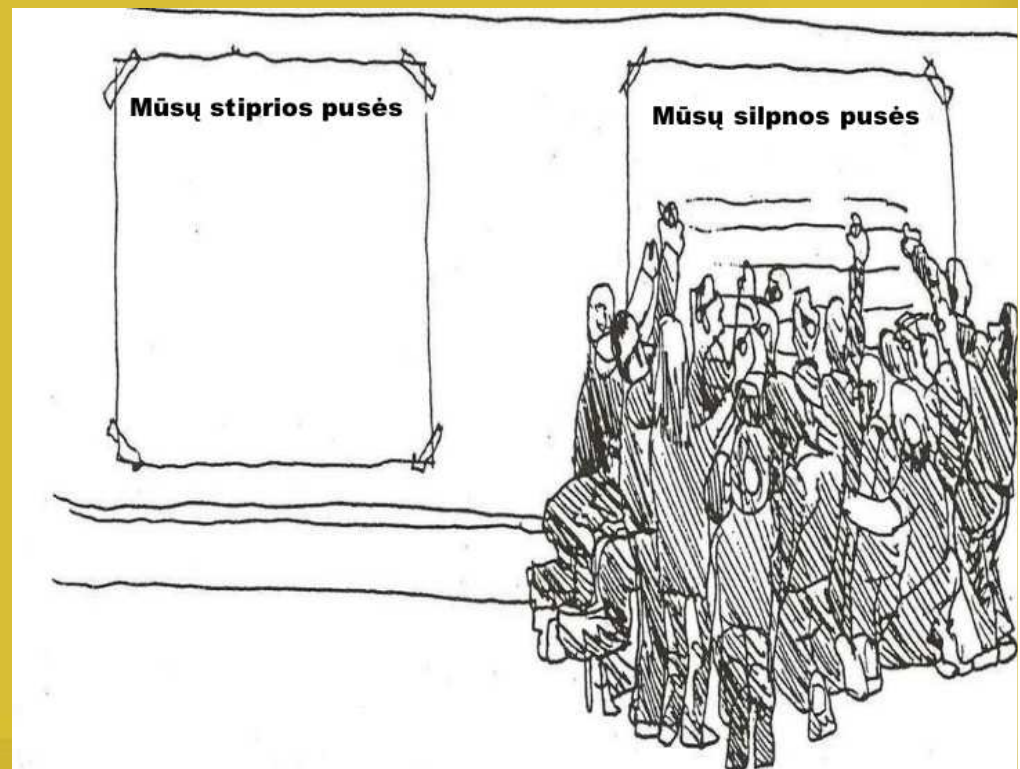

Nota bene!

- Jei aš, mokytojas, šių klausimų sau nekeliu, vadinasi, neturiu jokių galimybių tobulėti kaip mokytojas.
- Aš negaliu tobulėti vienas!

Mokytojų praktikų žvilgsnis į XXI a. švietimą...?!

- Retorinis klausimas – ar Skuodo vaikas gauna tokį patį išsilavinimą kaip ir sostinės???
- Retorinis klausimas – provincija – tai geografinė ar kultūrinė sąvoka?

Bendrieji ugdymo planai

- Dokumentas, suteikiantis mokyklai savarankiškumo, bet vertėtų nepamiršti, kad savarankiškumas, laisvė kartu uždeda ir atsakomybę.
- Kodėl jis taip vėluoja?
- Nuo jautama kužda, kad ilgalaikiai mokytojų planai vis dar skirti administracijai, nes dažniausiai juose nėra jokio įrašo apie pakeitimus.
- Projektas “Mokykla be sienų”:

Bendrosios ugdymo programos (1)

- Bendrųjų ugdymo programų integracija “popierinė”: galėtų, pavyzdžiui, istorikas, lituanistas, dailės mokytojas trečią spalio savaitę kalbėti apie renesansą, o mokinys pakeitęs mokyklą, nepraleis temų. Kaip sunku jaunam specialistui? Komentaras apie LL2 pilotinę klasę!
- Kompetencijų ugdymas – tai kultūrinis pokytis, kuriam dar reikia laiko. Vis dar yra mokytojų, kurie, kaip dirbo iki bendrųjų ugdymo programų atsiradimo, taip ir dirba, nors atlyginimą gauna už naujų įgyvendinimą.
- Džiugina vertybinių nuostatų ugdymas visų dalykų pamokose.

Bendrosios ugdymo programos (2)

- Bendrųjų kompetencijų ugdymas, jų matavimo praktika. Teigiama, jei neplanuoja bendrųjų kompetencijų ugdymo, tai tada jų ir neugdai.
- Teigiamai vertinamas integruotas pradinis ugdymas.
- Mokykime tai, ko reikia, o ne tai, kas mums patinka.
- Pagarba ir dėmesys gimtajai kalbai: žmogus mąsto savo gimtąja kalba.
- Mokytoją korepetitorių mokinys dažniausiai pasirenka tik nuo 12 klasės, geriausiu atveju nuo 11 klasės.

Technologijų įtaka mokymuisi

- Su kirviu galima namą pastatyti, bet galima ir žmogų užmušti. Su technologijomis taip pat!
- Nepadės geriausia technika, naujausi vadovėliai, jei klasėje tarp mokytojo ir mokinio nėra žmogiškų santykių.
- Mūsų vaikai yra virtualaus pasaulio čiabuviai, o mes tik imigrantai. Vadinasi, mes niekada nebeįvaldysime IKT taip, kaip mūsų vaikai.
- Technologijos mokymosi procesą daro spartesnį.
- Bloomo mąstymo taxonomijos naudojimas taikant IKT.

Mokytojo asmenybė, profesinis tobulėjimas (1)

- Provincijoje mokytojas yra arti vaiko, dažnai supranta mokinį, žino jo šeimą. Kai pažįsti, lengviau padėti.
- Nors sakoma, kad mokytojas yra paslaugos teikėjas, vis tiek žiūrim į mokinį kaip į savo vaiką, o ne “krepšeli”.
- Mokytojo vaidmuo bus svarbus ir gerbiamas realiai, kai mokytojai svarstys klausimą, kurį dabar sprendžia valdininkai: “leisti pasilikti dovanas, kurių vertė 300 litų, mat iki šiol buvo tik 100 litų”. Čia juokas pro ašaras☺
- Mokytojo asmenybė – svarbiausias jo darbo variklis.
- Mokytojas daugiau pasiekia tuo, kas jis yra, o ne tuo, ką jis žino.
- Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas savo paties pavyzdžiu.
- Kodėl mokinys turi norėti mokytis, jei mokytojas nenori?
- Jauno mokytojo galimybės garbingo amžiaus kolektyve ribotos!?
- Neišnaudojamos mokytojo senjoro patirties potencialas!?

Mokytojo asmenybė, profesinis tobulėjimas (2)

- Svarbiausias švietimo kaitos tikslas – ugdymo efektyvumas tobulinant mokytojo kvalifikaciją ir kompetenciją. Finansavimo kaita. “Pagalbos kolegai” modelis, kolegų mokymosi pokalbiai apie ...
- Šiuolaikiškam mokytojui svarbu: elgsena – kaip vertybių išraiška (auklėji tada, kai neauklėji); dėmesio centre – mokėjimo mokytis kompetencija; dėmesio perkėlimas nuo “ko mokome” į “kaip mokome”.
- Ar esame susitarę, kas yra gera pamoka?
- Dažnai kyla klausimas, ar pamoka laikytina gera, jei išsikelti tikslai buvo pasiekti, bet patys tikslai abejotini (pvz.: per menki, neatitinkantys mokinių poreikių). Arba – užsibrėžti rezultatai pasiekti, tačiau mokinių pervargimo ir neapykantos dalykui kaina – ar pamoka laikytina gera?

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas

- Kad ir kaip stengtumėmės, kad vertinimas būtų objektyvus, jis turi tendenciją tapti subjektyviu. (anekdotas apie sūnų ir dukrą)
- Stiprioji mūsų pusė – daug dėmesio skiriame vertinimo kriterijams.
- Lankstūs vertinimo metodai leidžia mokiniui demonstruoti, o mokytojui patvirtinti pažangą.
- Išorės vertinimas – ne tik vertinimas, bet ir pagalbos mechanizmas.

Mokinių, turinčių specialiųjų poreikių, ugdymas

- SOS mokinių fizinė ir psichinė sveikata!!!
- Kiekvienas žmogus gali turėti specialiųjų poreikių!
- Padėjėjo etatas – naudinga pagalba mokiniui, sėkmingesnė vaiko pažanga.
- Gabiųjų mokinių ugdymas – jų poreikiai taip pat specialūs.

Walk to talk!

Nemokyk manęs... Leisk man mokytis...

Pamokoje diferencijuoti uždaviniai ir užduotys.

Bandau atverti kabinetų duris.

Veiklos tyrimas dėl profesinio tobulėjimo.

AŠ

Pamokoje aiškūs vertinimo kriterijai.

Dienoraštis – užrašai visur ir visada.

Bloomo mąstymo taxonomija!

Sėdėjimas grupėmis klasėje!

Inicijuojau kolegų veiklos vertinimą ir įsivertinimą!

- “Bandymais ir klaidomis grįstas mokymasis yra lėtas, o modeliudami galime gana greitai pasiekti sudėtingus elgsenos pokyčius” (Robbins, 2003).

Linkiu,

- kad mokytojai taptų besimokantieji apie savo pačių mokymą;
- kad mokiniai taptų savo pačių mokytojais.

- Ačiū už dėmesį;)

